

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 lendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások kü-
 lendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA,
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
 hivatalhoz küldendők. Nyílttér scra 1 korona.

Közéletünk.

(T. G.) Napról-napra — dehogyan — órá-
 ról-órára halljuk a panaszt a társadalmi rend
 bomladozásáról.

Mind erősebben foglalkoznak ezzel
 úgy a sajtó, mint közéletünk egyes kiváló
 nagyjai, társadalmi uton ép úgy, mint a
 hitélet terén, tollal éppen úgy, mint a szó-
 széken.

És mégis mit látunk? Azt, hogy a ja-
 vulás, a jobbra való változás, a helyes irányba
 való térülés helyett mind jobban szapo-
 rodnak az okok a panaszra, mind jobban
 terjednek azok a szegényes állapotok, melye-
 ket látva, tudva, oly kényelmetlenül érez-
 zük magunkat.

Ennek a kóros állapotnak neve nincs,
 — honnan, hogyan jön, nem tudja senki.
 De ott rágja a szívet, eljut társadalmunk
 minden rétegébe.

Kis gyermekek, kis leánykák öngyil-
 kossági eszmékkel tépelődnek s a halálban
 keresnek . . . mit? ki tudja?

Halljuk azt is, hogy a társadalmi rend,
 a morál bomlasztó ereje a töke és a munka
 egymással való aránytalan és eredmény-
 telen harcából táplálkozik; hogy a gazdag
 az ő jólétét a szegénység gyámoltalanságá-

ból meríti s viszont, hogy a szegénység a
 tökéen keresi gyámoltalanságainak okait.

Ez mind meg lehet, de ez csak két
 osztály harca, a melyből egy egész világ
 társadalmának káros állapota nem szár-
 mazhat.

Sok okos ember törte már ezen a fe-
 jét és még több proletár igyekezik nép-
 szerüségét kovácsolni — ennek az emberi-
 ség jövő világát feltorgató, de talán nem
 is olyan messze eljövendő — társadalmi
 átalakulás nehéz problémájának megoldá-
 sán . . . . .

Ezer és ezer tudós teóriája alapján
 millió meg millió munkás meddő küzdelme
 az, egy nemzet életének százados mulasz-
 tásaiból származott társadalmi baj orvos-
 lására.

De keressük a bajok okait.

A felvilágosodottság erős hullámai sok-
 szor átsapnak a túlzásba és elfajulnak
 igen sokszor a szélsőségekig és ezek a
 túlzások — erkölcsi alap nélkül — halomra
 döntögetnek minden nemes, komoly esz-
 mért, melyek a hit és az emberszeretet alap-
 ján a társadalmi és osztályérdekek kiegyen-
 lítését célozzák.

Nem ismerünk vallást, hitet s nem
 akarunk tudni a közjólét föltételeiről, —

elegendőnek tartunk egy kis érdeklődést
 tanúsítani a közügyek iránt.

Blazirtság, idegesség, különczködés
 karakterizálja a letűnt század végét a
 tulhajtott leleményesség az élet czélokért
 való küzdelem óriás zsvivaja, a gondo-
 lat és tettek gyorsasága formázza az ujat
 és mindezek megölik a legfőbb, a legszebb
 s legbiztosabb támaszunkat — az idealizmust.

A taktika, a presszió kiöli az emberek-
 ből az őszinteséget s megteremt minden
 fajta műérzéseket, mint p. o. műérzés, mű-
 gondolkodás, műrészt, műmorál és mű-
 önértet. Ezek nélkül halandó nem érvé-
 nyesülhet — ha a gondviselés vagyoni-
 bökezűen nem látta el az élet hosszabb-rö-
 videbb utaira, — aki ezeket szem elől té-
 veszti, aki nem eme teória szerint rendezi
 be szellemi világát, annak szava csak kiál-
 tó szó a pusztában s a tengernyi mellözés
 elenyészletti törekvéseit.

És ezek a műérzések kiölik a magyar
 férfiakból a magyar gavallérságot, a mi pe-
 dig a maga ideális fönségében csak a ma-
 gyar férfi tulajdonsága.

Van még egy másik nyavalyánk is, ez
 a „műnevelés“, — ami kiöli a magyar nők-
 ből a Szilágyi Erzsébetek, a Zrinyi Ilonák
 szellemét.

TÁRGZA.

Fájó sebek.

Soknak van a szíve mélyén
 Egy-egy rejtett fájó seb.
 Valamikor nagyon vérezett —
 De lassankint behegedt.

Idő múlik és feleled . . .
 Egyszerre csak fáj megint,
 S eltűnődöl: mi törte fel
 Már gyógyuló sebeid?

Abony, 1900. január 15.

T. J.

A gyerekek.

Rajz.

Irta: Nergert Vilma.

Az „Abony“ eredeti tárczája.

Olyan mindennapi történet.

A gyerek jól tanul, a tanító biztatja a szü-
 lőket: Kár ilyen észet parlagon hagyni, taníttatni

kell a gyereket, hadd legyen belőle tanult ember,
 úr, még papja is lehet a falunak s ha az Isten
 akarja, még szolgabíró is lehet belőle. Nem első
 eset lenne a világon, hogy egy szegény földmi-
 ves embernek a fia nagyságos úr lett.

Az egyszerű emberek álmélkodva hallgatják
 a szép beszédet, az apa még rázogatója a fejét,
 íngújjával végig törli egy párszor a homlokát.
 Nagy dolgokat mond a tanító, olyan nagyokat,
 hogy az apa izzad belé. Hiszen szép is lenne az,
 ha az ő kisebbik fia úr lenne, nagy úr, de hát
 ahhoz hosszú az út sokat kell költeni a gyerekre
 odáig. De az asszony szeme olyan esdekelve,
 olyan biztatón néz rá, hogy végre megadja ma-
 gát. Végig s mitja egy kétszer egymással kérges
 tenyerét, mintha kérné azt a két kezét, hogy
 egyengesse fiának az utat, melyen el lehet jutni
 a zöld asztalokig, aztán kimondja a szót: nem bá-
 nom hát legyen a gyermekből úr.

Elkel egy tehénke. A gyermekről szépen le-
 hámlik a patkóssarkú csizma, meg a zsinóros
 nadrág és pörge kalap, ráhúznak he'ette szűk
 cipellőt, bő bugyogót, s mikor a gymnasium
 falai befogják, egy csöppet sem különbözik a
 többi diaktól.

Az anya kezdetben sokszor tesz egygyel
 több tányért az asztalra, sokszor törül le lopva
 egy egy könyvet, ha távollevő kis fia valamely

kedvencz étele kerül az asztalra, de később meg-
 szokja a gyermek hiányát el el ábrándozik az ő
 úr fiáról, mikor az majd négy lovas hintón jár.
 Vajjon megfogja-e ismerni akkor őket, szegény
 paraszt embereket? A fiut nem hiában dicsérte a
 tanító. Az első évben is már tiszta jelessel jött haza.

Otthon úgy fogadták, mint valami kis mese-
 beli herceget.

Eltelt egyik év a másik után, a Vargáék
 portájáról egyenkint fogyott el a lábas jászsig, fo-
 gyott a kukoricaföld, majd meg egy darab szőlő,
 aráncz meg szaporodott Varga uram homlokán.
 Csak akkor simultak el a nehéz gond barázdái,
 ha a fiútól levél jött. Ünnepe volt az mindig. A
 nagy boldogságtól könnybe lábadt az anya szeme.
 Elolvasták a levelet ötször hatszor, tudták már
 kívülről is betűről betűre, de azért Vargáné sok-
 szor rajta kapta magát, hogy újra meg újra a
 levelet olvassa. Olyan jól esett látni a szeretett
 gyerek kezevonását. Milyen szépen volt az megir-
 va a levélben, hogy mennyire szereti szülőit, hogy
 mindig rájuk gondol, hogy a szíve tele van hálával.

Milyen büszkék, boldogok voltak a szülők.

Milyen más a tanult ember. Hogy el tudja
 mondani szép szóval az a gyerek, ami a szívében
 lakozik, míg ők, egyszerű emberek, az anya csak
 könnyeit törölgeti s az apa csak a tenyerét dolgoz-
 za véresre.

Talán nincs is már magyar nő, aki az ifjúban a honfi lélek lángolását, a férfiban az önfeláldozó hazaszeretetet s az aggokban az ezeket nevelő, serkentő honfiakat szeretné, tisztelné, becsülné.

A mű nevelés hatása alatt a mai nők a férfit csak eszköznek tekintik, kik az ő kényelmük, egzsistentiájuk biztosítására vannak teremtve.

A műnevelés az oka a napirenden levő szerelmi és családi drámáknak, mert nem tanít az élet ezer bajai elviselésére türelmet, nem tanít az isteni akaratban való megnyugvást.

Ideális érzések, tiszta jellemek csak egészséges családi szervezetben fejlődhetnek és élhetnek; — megfertőzött, elanyagiasodott és elposványosodott közéletünk javulását csak erkölcsös, vallásos népnevelés által érhetjük el.

Más eszközök mind csak — fintor képek.

Gazdasági ügyünk.

A vármegye gazdasági egyesülete által, a földművelésügyi miniszter ur támogatásával rendezett népies előadások 1899-ik évi ciklusa véget ért. Az egyesület a vármegyét hat körzetre osztotta be, s az előadási körzetek vezetését Serfőző Géza, Majthényi István, Nyári József, Hauer Béla, Grasseli Miklós, Rombai Dezső egyleti tagokra bízta; kik részint személyesen, részint szakemberek bevonásával a szövetkezetekről s az összes mezőgazdasági ágakról 51 helyen 64 előadást tartottak 84 tárggyal. Az előadások érdekességét növelte, hogy Serfőző Géza állattenyésztési előadásait 10 helyen vetített képekkel kísérte, úgy hogy a gazdaközönségnek alkalma nyílt az állatok bonczatani szerkezetét, a fajták kiváló példányait s a hibákat szemléltető oktatás útján megismerni.

A 1900-ik évben is rendez az egyesület a földművelésügyi miniszter ur támogatásával népies előadásokat, de az eddigi rendszertől eltérőleg olyképen, hogy Halason és Czegléden 6 héti tartó állandó tanfolyamot tart. E tanfolyamon napi egy órában a mezőgazdaság összes ágai hivatott szakemberek által adatnak elő, ezenkívül a je-

Mire a fiú kitanult, elfogyott a esekély vagyon. Vargák öregségükre zsellérházba szorultak. De azért boldogok voltak, mert a fiú úr lett.

A szorgalmas, tehetséges fiatal ember rövid idő alatt miniszteri foglalmazó lett.

A szerencse szekerére vette.

Vargák mind ritkábban olvashatták nagyságos fiuk levelet.

Hiában, az olyan nagy uraknak sok a dolguk, nem érnek rá leveleket írni.

Egyszer azonban elmaradtak a rövid levelek is, csak néha jött egy egy utalvány kisebb összegekről, de csak ritkán volt hozzá kísérő szó.

Milyen jól esett volna pedig az öregeknek a szeretetnek csak egy szava is, mit olyan nagyon megszoktak a fiutól diák korában.

Csak pénz, az a hideg pénz jött néha néha.

Arra sem igen volt már szüksége a két öregnek.

A munka megtörte az edzett testet, s egy napon szép csendesen elaludt Varga János örökre.

A szegény özvegy sürgönyözött a fiúnak.

Jött is rá válasz.

Egy nagy koszoru a halott apa koporsójára és egy összegecske a temetési költségek fedezésére.

A nagyságos ur azonban nem jött.

Talán hivatalos ügyei hátráltatták . . .

lentkező állandó tanulók a házi iparban nyerne gyakorlati oktatást. A tanfolyamok úgy Halason, mint Czegléden valószínűleg e hó 21-én kezdenek meg s a gazdaközönség az előadásokat tetszése szerint hallgathatja, az állandó tanfolyam hallgatói a polgármesterek által vételnek fel.

A vármegye gazdasági egyesülete a vármegye állattenyésztése előmozdítása céljából a hozzá forduló községek részére beszerzi és részletfizetésre, árengedmény mellett osztja ki a szükséges apaállatokat. Az engedmény az illető község vagyoni helyzetéhez képest 20—40%. Az egyesület ezen tevékenységében a földművelésügyi miniszter úr s a törvényhatóság támogatja, a beszerzésre pedig az egyesület állattenyésztési alapja szolgál.

Az apaállatok beszerzésére már a községek felszólítottak, és nagy mulasztást követ el azon község előjárósága, mely ezen kedvezményt fel nem használja, annyival is inkább, mert a szabályrendelet értelmében a beszerző apaállatért a beszerző előjárósági tagot terheli a felelőség. Minthogy kiváló jó tenyészanyag csak korlátozott mennyiségben áll rendelkezésre jól teszik a községek, ha kérényüket az egyesülethez ideje korán benyújtják. —

Az egyesület igazgató választmánya f. hó. 8-án tartott gyűlésében elhatározta, hogy baromfi-nevelő telepet létesít s a községek között leendő ingyenes kiosztás végett a földművelésügyi miniszter úrtól nagyobb mennyiségű him baromfi adományozását kéri.

Elhatározta továbbá, hogy „Erzsébetfák” ültetése céljaira 1500 drb. szépen fejlődött fenyőfát ajánl föl Halasi telepéről a vármegyei községeknek. Ugyancsak, elhatározatott, hogy a pomázi járás egyes szegény községeinek ingyen gyümölcsfa esemeteket oszt ki.

Pest vármegye a peronospora elleni kötelező védekezésről alkotott szabályrendeletében kötelességévé van tevé a községeknek, hogy a jelentkező gazdak rézgálicz szükségletét a vármegye gazdasági egyesületénél közvetítsék. Az egyesület a rézgálicz, kénpor, permetező és porzító készületek nagyban való (s így olcsóbb és jobb minőségű anyag) beszerzésére most folytat tárgyalásokat.

Felhivatnak tehát a szőlőbirtokosok, hogy anyag szükségleteiket ideje korán jelentsek be, mert az első beszerzés február 15-én fog eszközöltetni.

Az egyes községekben a földművelésügyi miniszter ur támogatásával rendezendő népies gazdasági előadások megtartása tárgyában az egyesület úgy intézkedett, hogy minden járásban a járási bizottság által kijelölendő helyeken három előadás fog tartatni. Az összes előadások száma 12, a rendezéssel Serfőző Géza titkár és Gaylhoffer István segéd titkár bizattak meg.

Munkásközvetítés céljából kiadott miniszterirendelet alapján Pest megye törvényhatósága a központi munkásközvetítői teendők ellátásával Serfőző Géza vármegyei mezőgazdasági előadót és helyettesül Gaylhoffer István gazd. egyt. s. titkárt bízta meg.

Budapest, 1900. jan. 13-án.

Az egyesületi titkári hivatal.

MI UJSÁG?

— **Esküvő.** Dr. Schirilla Achill, a czeglédi járásbíróság jeles albirája folyó hó 20-ikán esküdött örök hűséget Kavalszky Ilonka kisaszonynak, Kavalszky Ágost egerjesi kir. kath. főgimnáziumi tanár leányának.

— **Kitüntetett tanító.** A földművelésügyi miniszter Bernáld Lajos szolnoki áll. elemi iskolai tanítónak a faiskola kezelésben elért érdemei méltánylásául 400 korona jutalmat utalványozott.

— **Kinevezés.** Darányi Jenő czeglédi kir. járásbíróság díjnokot az igazságügyminiszter Téthénbe kir. bírórsági végrehajtónak nevezte ki.

— **Adományozások.** Mult számunkban közzétett kérelmünkre Szücs Jánosné S. Nagy Teréz nyomorban lévő asszony és gyermekei részére szerkesztőségünknel a következő adományok folytak be: Izr. nőegylet 5 korona, Pintér Gyula, Huszár Emília 4—4 korona, egy ismeretlen hölgy 2 korona, N. N. 1 korona és gyermek ruhácskák, Cs. J.-né Bpest egy egész kis gyermek stafirung

s más ruhaneműek. — Fogadják a nemes lelki adakozók egy megmentett család áldó haláját, alázatos köszönetemmel. Szerk.

— **Halálozás.** Zsarolyáni Márton István, szolnoki gyógyszerész, Gaál Gyula abonyi földbirtokos veje, 36 éves korában, f. hó 16-ikán elhunyt Szolnokon. Az előkelő fiatal családapa halálát nagy kiterjedésű rokonság gyászolja. Bánatukban mi is osztozunk.

— **Uj dohánybevaltó hivatal.** A czeglédi tanács a polgármestert megbízta, hogy egy dohánybevaltó hivatal felállítása iránt tudakozódjék. Budapesten a dohánybevaltó hivatal megszűntetik, azt a helyett szeretnék ott felállítani.

— **Olcsóbb lesz a pénz.** A mostani áldatlan és nehéz pénzügyi viszonyok közt nagy jótéteményként hangzik a hír, hogy a külföldi pénzintézetek így első sorban a világgiaicot vezető angol bank a kamatlábat leszállította. A fővárosi pénzintézetek már is jelentékenyen olcsóbban számítják, a czeglédi pénzintézetek is olcsóbban fogják leszámítani a váltókat. Valóban itt volt az ideje, közzgazdaságunk súlyosan érezte, hogy 8—10% és még drágább kamatokot kellett fizetni a hitelt igénybe vevőknek.

— **Pestmegye virilistái.** Pestvármegye most adta ki a legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak 1900. évre szóló jegyzékét. A megye bizottságának 300 virilista tagja van, kik egyenkint annyi adót fizetnek, hogy belőle más szegény ember akár örökre megválthatná a földi boldogságot. A pestmegyei virilisták élén dr. Császka György kalocsai érsek szerepel évi 90.522 frt 62 kr. adóval. A legkisebb adófizető virilista Papp Imre nagykörösi ügyvéd, ki évenként 687 frt 86 kr adót fizet. Fülöp-Szász-Koburg-gothai herceg, tábornok évi adója 90.084 frt 53 kr, gróf Vigyázó Sándor 21.755 frt 56 kr., báró Prónay Dezső 21.614 frt 64 kr., báró Schosberger Zsigmond 16.833 frt 80 kr., Blaskovich Ernő 14.195 frt 95 kr., gróf Károlyi Sándor 12.487 frt 52 kr. és gróf Teleky József 10.534 frt 92 kr. évi adót fizetnek. Négyezer forinton felül fizet adót 11 virilista, háromezren felül 17. A legtöbbben kétezer forint körül fizetnek adót.

— **Kitüntetés.** Takács János abonyi lakos elaggott öreg munkást a nagym. m. kir. földművelésügyi miniszter ur a járási főszolgabíró által hosszú évek során át teljesített szorgalmas munkálkodása elismerésül f. évi jan. hó 14-én vasárnap d. e. fél 12 órakor a városháza tanács-teremben az egybegyűlt gazdaközönség előtt díszoklevéllel tüntette ki. Teszary László főszolgabíró igen szép hatásos beszédet intézett az öreg munkáshoz, méltatta annak érdemeit. — Egyideűleg Palásti Pál községi bíró az előjáróság nevében a város pénztárából 20 korona segélyben részesítette az elaggott munkást. Végül Pataki János, a munkás-egylet pénztárnoka, az ünnepély alkalmára, Viz Zoltán volt adminisztrátorunk, — jelenben kun-szent-miklósi plébános — az alábbi igen szép alkalmi költeményét szavalta el lelkesen, ami a legjobb hatást tette a jelenvoltakra. *

A mi ünnepünkön.

Im' itt egy kép, rajzolva rája
Magyar munkás és szép hazája.
Családjáért túr az a földbe
Áldóan áll ez őrt fölötte.

Minket jelent, társak, e rajz itt
S kinek a szíve jóra hajlik,
Meghatva áll büszkén előtte
S még kedvesebb lesz a haza földje

Mert ott a nőben lásd hazádat,
Szívéből rád szerelme árad,
Ó táplál téged és családod,
Amíg kezéd munkával áldoz.

A szorgalom nemes hevével
Szegény is im' jutalmat ér el.
Ó nem vagyunk mi elhagyatva,
Gondol reánk a nemzet atyja.

Föl hát tovább fáradni bizva,
Elismerés a munka díja,
Ég s föld ölen emel magasra
Jól végzett munkád öntudatja.

Ne higgyetek álnok beszédnek,
Ne csaljon meg szeréni ének.
Ne bizzatok, — bár szólna szebben —
Csak Isten — és két tekintetben!

* Nem tudjuk, hogy a sajtó kicsinylése-e, vagy egyszerű feledékenység, hogy így — a közéletünkben úditőleg ható s így nagy jelentőségű — ünnepélyek idejéről értesítést nem kapunk, minél fogva annak leírását nem olyan melegséggel, mint a hogy megérdemelné és nem közvetlen szerzett információk alapján adhatjuk közre.

— **A vármegye** központi választmányának f. évi jan. 4-én az országgyűlési képviselő választói jogosultságra vonatkozó határozata a főjegyzői hivatalban f. évi január hó 11-től 18-ig közszemlére ki volt téve, esetleges észrevételek s felelőzések f. évi január 18-tól 26-ig az alispán útján a m. kir. Curiához intézendők.

— **Kulacs a királynak.** Szeberényi Ferenc kádársegéd — Kangiesser Sándor czeglédi kádár-mesternél — egy vadász-kulacsot készített a király Ő Felségének ajándékba, melyből 5 féle italt lehet inni. A kulacs mesterileg van kidolgozva, egyik oldalán a felírás: „Boldog új évet a mi jó királyunknak 1900.” A másik oldalon „Áldásos és békés uralkodást I. Ferenc József Ő Felségének” — a küloldalon a magyar korona. A czeglédi „Népkör”-ben volt kitéve és az érdekes tárgynak sok bámulója akadt.

— **Adományok.** A népköri bál alkalmával, a Kossuth-szobor alap javára újabb Retkes S. János 1 koronát és id. Kövágó Sándor 2 koronát adományoztak.

— **Inasok vérengzése.** Krompek József czeglédi lakatos-mester két inasa Nagy Rezső és Kopp Gusztáv reggelizés közben összekaptak s Nagy Kappot egy disznó ölő késsel leszúrta.

— **A t-györgyei tragédia.** E ezim alatt a „M. N.” a következő feltűnést keltő hírt közli: Az öngyilkos Gottescha Gyula ügyében szenzációs fordulat állt be, amennyiben a kir. ügyészséghez Fluck Mártának egy saját kezűleg írt levelét terjesztették be, amely Gottescha Gyulához volt Kassára intézve s amely levélben maga a leány egy minden tekintetben meglepő titokról íbbenteli fel a fátyolt. Kiderült ugyanis, hogy Fluck Mártának múlt év február havában gyermeke született. A faluban nem tudtak e titokról, melybe csupán a leány szülei és Gottescha Gyula voltak beavatva. A kis gyermeket állítólag Gottescha ásta el. Fluck Márta az ügyészség elé jutott levelében arra kérte Gotteschát, írja meg legalább azt, hogy hova temette a kis gyermeket, mert imádkozni akar a sírjánál. A levéllel szemben a leány azzal védekezett, hogy a gyermek koraszülött volt s alig élt egy kevés ideig. Mikor Gottescha Gyula magához vette, hogy elássa, már akkor halva volt. A Fluck-család védőinek véleménye az, hogy a család legfőleg azért büntethető, mert a temetést hatósági orvos és halottkém közbejött nélkül végeztették. A Gottescha-család azonban a levél alapján azt kívánja kideríteni, hogy Gottescha Gyula a maga kezével oltotta-e ki az életét.

— **A fiskális vonat.** Így nevezték el azt a vonatot, a mely reggel 7 órakor indul Czeglédről, hogy akiknek Kecskeméten a királyi törvényszéknél ügyes-bajos dolguk akad, a tárgyalásra megjelenhessenek. Azonban ez a vonat oly későn szokott beérni Kecskemétre, hogy a felek majdnem délben állítanak be a törvényszékhez, ahol persze a tárgyalást nem képesek legtöbbször befejezni. Ezen a bajon segített, Darányi Ferenc kecskeméti ügyvéd egy beadványt szerkesztett, melyet a kir. törvényszék elnöke s a bírák, valamint a nagy-körösi és czeglédi ügyvédek is aláírták s melyben azt kérik a m. kir. államvasutak igazgatóságától, hogy az említett fiskális vonat indulási idejét változtassa át, úgy, hogy az Czeglédről korán indulva 8. legfeljebb 9 órára Kecskeméten lehessen. Az ránk nézve is előnyös lenne.

— **Új rend a kir. járásbírósnál.** Az új bünvádi eljárás, mely folyó hó elsején lépett életbe, bizonyos változásokat eredményezett a bűntudományban való ítélkezés tekintetében. A büntető ügyeket továbbra is dr. Schirilla Achill kir. albiró látja el. A járásbírósnak büntető osztályának hatáskörébe ezután tetemesen több büntetési cselekmény tartozik, így a csalás, sikkasztás, hatóság előtti rágalmozás, idegen ingó rongálásának vétsége. A hivatalból üldözendő büntetési cselekmények tárgyalásánál kir. ügyészi megbízottak Zámbo János ügyvéd és ennek állandó helyettese dr. Molnár Zoltán képviselik a közvédelmet. A magánvédelmet üldözendő büntetési cselekmények tárgyalásánál eltöröltetett a 2 órai várakozási idő, ennélfogva a panaszosoknak a kitűzött órára pontosan ott kell lenniük a bíróságnál, mert ellen esetben az eljárás beszüntetettik.

— **Új rend a korcsmákban.** Január elsejével életbelépett az új italmérési törvény, amelynek végrehajtására különös szigorú rendeletet adott ki a belügyminiszterium. A terjedelmes rendelet intézkedik a felügyeletet gyakorló hatóságokról, közegészségügyi és orvosrendőri tilalmakról, a közkereskedési és rendőri felügyelet terjedelméről és a kihágások szigorú büntetéséről. A legkisebb büntetés 200 koronáig terjedhet. Ezenkívül a korcsmáros italmérési jogositványát is elveszti. A részegség meggátlása és a korcsmai hitelről szóló törvény megtartása iránt különösen kötelezve vannak a korcsmárosok. Szerencsésjüket nem szabad üzni a korcsmákban, valamint Széll Kálmán rendelete értelmében a pinczerek és pinczernők a vendégekkel szemben illedelmesen tartoznak viselkedni. A női alkalmazottakba erkölcselen életet folytatnak, az italmérésből kitiltandók. Ezen kívül legkevesebb 40 koronáig terjedő pénzbírsággal sújtandók. Az egészségtelen ételek és hamisított borok miatt szintén elveszti a korcsmáros jogositványát.

— **Pinczeczövetkezetek Pestmegyében.** Pestvármegye több községében mozgalom indult meg a szőlősgazdák közt pinczeczövetkezetek alapítása iránt. A vármegyei gazdasági egyesület a földmivélségi miniszter szakközvezeinek támogatása mellett buzgólkodik a szövetkezetek megalakításának előmozdítása körül. Különösen Apostag, Császártöltés, Dunavecse, Fülöpszállás, Halas, Héviz, Kis-Szent-Miklós, Maglód, Monor, Tököl, Szalk-Szent-Márton és Szigetujfalu községekben van rá kilátás, hogy a pinczeczövetkezetek rövid idő alatt meg fognak alakulni.

Apróságok.

Miért ezéleznak a búrok angol tisztekre? A mostani angol-búr háboruban egyik legfeltűnőbb jelenség, hogy aránylag sokkal több tiszt esik el, mint közönséges katona. Ez mutatja, hogy a búrok különösen az angol tiszteket szemelik ki, mert tudják, hogy a vezetőitől megfosztott hadsereg könnyen megadja magát. A búroknak ez a szokása nem új, mert az angolok első betörése alkalmával is főleg a tisztek estek el. Robertson ezredes, a Gordon-csapatok parancsnoka, 1881-ben meg is kérdezte Joubert-t, aki akkor is a búr csapatok fővezére volt, hogy miért ezéleznak a búrok leginkább angol tisztekre? Joubert erre azt felelte:

— Az önök tisztjei mind gazdagok és függetlenek, de a katonák szegény emberek, akik zsoldért küzdenek. Velük semmi bajunk nincs s amennyire lehet, kimélni is akarjuk őket.

A furfangos harangozó. Történt, hogy az új év első napján kora hajnalban az isten féle Paraj András, a ki már nagyon elunta a nyomoruságot, belopózott a . . . . . templomba. Ott leborult az oltár elé és imigyen fohászzkodott.

— Teremtő Atyám, mondd meg nekem, meddig tart még az én nyomoruságom.

— Még három évig! — szolt fentről, a korusról, egy mély basszus hang, a melynek tulajdonosa a vén harangozó éppen a toronyba igyekezett.

Az ájtatos ember minden ízében remegett az égi megnyilatkozásra és reszkető hangon kérdezte:

— S aztán?

— Aztán már hozzá leszel szokva!

CSARNOK.

Mihály bácsi esetei.

Irta: Anti.

Még az idős apám házában is a vót az mógyi, hogy mindig az új évben vágunk gyisznót. — Hát hogy oszt a magam gazdája löttem, hát szinte azonképen vezetöm a sort.

Hanem most az özező mög váározott a régi mógyi, merhogy gyütt a röttentő sok ünnep, hát ee határozluk a zanyukokkal hogy az egy-

gyik gyisznót a csonka fülüt lövágjuk még karácsony előtt.

Hát úgy is vót, hogy én mingyá eemöntem a Juhák komamékhó mögtunynyi, hogy erközik — e a koma, mer mindig ű szokott nálunk gyisznót önyi, — osztán mög értyi is röttendő módon magát benne. — Mégis lött az koma. — hanem kilejöntötte. — hogy most másnak mögső tönné, nagyon náthás — ahogy újmógyi kipen is hijják inkulenzás — olyan az orra mint egy rosz csap — esöpög egyre, mondok mi a nyavajának hijják má, — hát ugyan oszt ki tanyáta ki azt a furesa nevet. —

A koma oszt mongya hogy ű a harangozotú hallotta, merhogy azis panyaszózkodott — hogy a kobász izit sem érzi most jó, anyira inkulenzás.

No seba, mondok csak hogy a koma eegyün, letaláb lesz jó aprólék az vendigjeimnek — ha eegyünnek — Hát váraak is kentők valakit? Mondok — a páros fíjamat a zállat kertbű, — mög osztáng Guzsaly Jóska sógorékat Cséparu mög osztán helybeli jó barátym is vannak. — Avva osztáng jó éezezekát kívántam.

Karácsony előtti esütörtökön elis gyütt a koma éfél után 2 órakor, mögis fogtuk rögvést a csonka fülüt, nem is kojóbát sokat, — eebánt vele a koma hamarosan.

Hogy osztán pörkötük hát ki hozott az anyuk egy jó kanesű forró bort, amit bé is szopogattunk a komával mire mög pirút a gyisznó.

Nagyon sajnákozott a koma hogy a gyisznónak csonka vót a füle, mert szörinte nagyon helyös ha a fél fejét a fülivee a sajtha töszik. Node nem baj aszongya a koma, majd töszünk, bele bürt — oszténg nem kö nagyon ee főznyi hogy ropogós lögyön mint a füle.

Na mondok nem félök én attió hogy a, — jó né lögyik, — ha má a koma esinyájja. — Hogy oszt fébontottuk hát bementünk ipeng dilebidre harangoztak.

A többi dógot odabe végezlük, — a zanyuk mög a hurkát mosta a Pankával a szomszid asszszonyyal — még a szomszid asszszony ee kezdött viczezőnyi merhogy tutta hogy nincs a gyisznónak füle, — hát kirt a akomát, — de mivee hogy az nem vót, — hót az farkáváa kinata az koma — avá oszt kimönt a szomszid asszszony. — Hogy oszt a komának mög röttentő csavorgatta az orrát az az új mógyi inkulenza, hát ittuk is a pájinkót egyre. —

De azirt észné vótunk, mert mikó mán a kobásznak való, vágta az koma, hát az pipát is kivötte a szájábú, hogy a pörnye belé ne húj-jik. — Hanem a bagót kiverte a koma oszt bétötte, — hanem azzá mögjárta, — mert egy nagyot trüszköt, oszt az egész bogó a szájábú a kobász hűsközé mönt. Avvá osztán válogattuk — de nögyed részét is ajjig birtuk kiszönyi — de a se lett oszt jó, — mer zsiros lött. Én mög osztán a szallonarú a bürt fejtöttem a sajtha, — mikó egy jó esomót leeöttem, egy fél fejjel eegyütt kivitem a konyhába a póczra, — hogy a maeska hozzá nő férjén.

A másik félfejít pegyig fő-szoktuk füstlönyi nyárára, noyon jó aratáskó bablevesbe.

Hozzá foktunk osztán a kobász mög a hurka tölshő, — a zanyuk ugyan előbb fére tötte a pájinkás üvegöt, de ússe sok vót má benne, — mer igyeköztünk inya egygyig mig a zanyuk bennem kerüt hozzánk.

A zanyuk oszténg ekezdött pörönyi, merd a Juhák koma a fokhagymát a májos hurkába kezte kavarnyi.

Hogy oszt a fokhagyma kárba ne mönyik — hát kapom magam oszt belé markolok a májos hurkába, — oszt rakom ám nagy igyeközetvee a a kobásznak valóhó, — A Juhák koma mög ahó látott kavarnyi.

Hát a zanyuk rögvést észre vötte — hogy mögen nem jó mögy a dolog. —

Oszt úgy mög mirgesödött, hogy a hurka tötöt hozzám akarta vágnyi. — De röttentő porú járt, — különben nem ű, — hanem a koma, mert én helytettem az ű inkulenzás óráhó vágódott az hurka tötő, — pegyig szegény Juhák koma orra, — anékü is esöpögött. — No hogy eszt láttam — hát én is az árgyélussára kerütem, — oszt attam vona is egy jó nyaklevest a zanyuknak — de ki hűrezózkodott. Hanem most mán azon gondokottunk, hogy mit kéne a koma órává csinányi — hogy ne esöpögjön bele az aprólékba, — mög hogy az dolog is mönyik. —

No mondok taresa kend egy esöppet amennyire löhet, — majd mingyá segítök. — Avvá oszténg ki siettem a hólyagirt amit dohány zaes-

kónak szántam, — de nem bírtam rá akanyyni mer ott nem vót ahová töttem, sítit is vót nagyon, — hát nem láttam.

Gyútok oszt mécsöst a zistálóba, oszt nizöm — hát az hídláson az eszismám talpáva, — akaltam rá, biztosan a tyukok húzgáták be. No vittem oszt bé nagy örömvée, — no mondok tarcsa csak komám uram a zorrát, — rá husztam a hólyagot, a mit dohány zsaskónak szántam zsinegee mög körü esavartam, íppeng úgy, nizött ki a koma, — mint ögy jó nagy kan pulyka mikó lö eresztvi az vörös órát.

Szörnyen nevtünk mikó az tyükörbe nizött az koma.

Avvá oszt átmöntem a zanyukomé az szomszidba Gyura sógorékhó, mert oda szokott mőni, — ha úgy néha napján nem ögygyezünk, — mint most is.

Haza is gyült a zanyek, úgy osztán mög töttöttük a hurkát mög a kóbászt, — csak a sajt maratt esinyáni való, — mert eefeletjöttem akkó bele tőnyi a zastba, mikó a hurkáhó valót kiszötte a zanyuk.

Ügy osztán nagy sietve főnyúlok a póczra, oszt öszve kaporom a büröket — mög a föl fejt oszt betöttem főnyi, a züstbe. Hogy oszt élőssek votunk — hát a zanyuk kivötte a kemőnczébü a tepsit oszt fötálalta csakugy tepsivel együtt a jó sūt májat mög a finom töviskös pöcsönyét mög osztán több féle jó darabok is vótak benne. Node vót is ölég önynyi való, mög a gyerököknek is maratt büven. —

Hanem osztán kívánta is a bort az a sok jó gyszínóság. —

Node hál Istennek termött a zidén, hát be is készítettem egy nagy korsóvá, oszt avvá mondom a komának, hogy én ki mögyög oszt ki szödm a sajtnek valókat.

Hát úgy is vót, — csakhogy mire bémöntem — má a komám el szungyított a sarokba.

No az árgyelussát, mondok, maj mögesinyálom én a sajtól.

— Tugygya is kend mongya a zanyuk.

— Ugyan hogy a fenébe ne tunnám má no — én is oszt vissza a zanynyuknak.

Avvá bele is fogtam, mög pegyig oszt is kitudéroltam, hogy a bürt nem muszály olyan keskönyekbe vágnyi — hanem jó lösz az hogy ha olyanba lösz is vágva, mint egy eszisma talpnak való, — mert úgy is csak vágja a zembör mikó önynyi akarja. — avvá oszt bele raktam az nagy puczorba, — a zanyuk mög bé varta — oszt a züstbe töttem főnyi.

Avvá osztán a Juhák komát fő kötöttem, — ű oszt ee ballagott haza, — én mög a zanynyukkal rőndbe hoztam mindönt másnap.

Igy osztán má nyugottan vártuk a zünnepeket. —

Karácsonyba nem vót senki vendigünk, — hanem Új esztlendőre haza gyült a páros fiam az állat kerthü — mög oszt csakugyan a Guzsa'y sógor is mög gyült az felesigivee.

No hogy ilyen kedves vendigjeink gyüttek, — hát ki is tött magáért a zanyukom, — mert vót ott az dílebédnél mindönféle fő-tálalva a zasztára a gyszínóságból. — Még én mög osztán a sajtot is béhoztom akit én esinyátom, — hogy hát má csak kóstolyuk mög — hogy hogy mönynyik el a híre hogy én is tudok valamit esinyáni.

Hát izlött is ám mindönkinek, — má a Guzsa'y sógor harmaczező akart vágnyi belülle, — de nem fogta a bieskaja, hiába nyiszáta.

Mondom oszt a sógornak, hogy biztosan valamit esont maratt benne a fejbü véletlenségbü.

Nizegetytyük, bontogatytyuk, de eenem bírtuk tanányi hogy mifele löhet, — eczező szítvágon a zegiszet, — hát amint bontogatom szíjjel, — hát a zanynyuk nagyot sívákgyik — oszt ee kaptá az kezembü — avvá szalad kifelé, — én mög utánna. — Mondok mija?

Jaj aszongya mingyá esisjedök szigyöletömbe.

Tugygya-e kend hogy mi van a sajtba? — Miesoda mondok?

— A kontyom.

— Mi a fenne mondok — mutasd csak, — avvá nizöm hát csakugyan az — hát hogy a nyavalaba kerüt a kontyod a züstbe, — csak nem mostad tán a fejed benne mikó má kiszötte a hurkánok valót! — Dehogy mostam, dehogy mostam hanem kigyelmed tölte bele a szalonna bürökve a póczrú, — mer az is ott vót.

No az löhet mondok — azí nem fogta a bieska — merhogy ilyen kemény eszisma talpnak való papírú van esinyáva. —

Roppant sajnáta a zanynyok a kontyát, — kereste is má sokat gyszínó ölés óta — mög a szegény öreg anynyájé vót.

A vendigjeimnek nem dicseköttem ám vele, — hogy kiféle vót a sajtba — hanem oszt mondtam, hogy a kocsonyának valóbü kerüt bele egy köröm.

Avvá osztán eekeztünk mulatoznyi, mög nőt is esinyátam a gyszínóru arra a kótára danótam hogy:

Mán én többit éczaka nem járok — így kezdögyik hogy:

Ninesen olyan állat a világon,
Mint a gyszínó aki jár nigy lábón.
Szalma lángval égetyik a szörít.
Szép fehérre — kaparják a bőrít.

Nagyon teceztök a nóta mindönkinek — háromszó is ee köllött danónyi, — oszt akarára ipen belipött a Gyura sógor, mög Isvány jó barátom, — mög a Guzsti ezigány 3-ad magával.

Rögvest mögkinyátom űket mög magunkat is osztán helyet foglaltak. Azután ee danótam mögen mög a letújabbat — arra kótára hogy — Zödre van a zödre van a, így kezdögyik hogy:

Nagy-Abomba, Nagy-Abomba esinyáják a járdát,
Hordatytya a bíró a sok téglát,
Bíró uram felénk is rakasson,
Hogy a rózsám, hogy a rózsám szárazon járhasson.

Oszt egész hajnáig mulattunk.

Szerkesztői üzenetek.

T. I. urhölgy. Helyben. A három hangulatos kis költeményével, — szíves engedelméből — üdvözöljük Nagyságodat a lap szellemi munkásai között.

N. V. urhölgy. Gomba. Remélhetünk ismét egy kedves kis dolgozatot?

O. L. Homok. A tárczacikk fejében a küldeményért hálás köszönet. „Elovasása” közben emlegettünk és szívesen gondoltunk reád.

F. urhölgy. Homok. O-nál egy kis kapacitáció — ott közvellen — nem-e vezetne eredményre e lapot illetőleg? — Hát S-nál holmi vasúti reminiscenciák nem akadnának? Üdvözlöt!

K. Zelma urhölgy. T.-Szele. Nagyon szívesen látjuk Nagysádat munkatársaink között, azonban ne tessék rossz néven venni, ha a kéziratok — legalább az első — némi változtatásokon mennek keresztül, mert az csak javára szolgál, de a mit különben is kivételképen teszünk meg Nagysádnak, szívélyes sorai folytán. Kérjük közleményeit; a lapot jelen számunkkal megindítottuk. Végül arra kérjük, hogy a papirnak — nyomdai technikai okokból — csak az egyik felére tessék írni és ne olyan hátra dőlt vonásokkal, mert a szedők nehezen tudják olvasni.

V. Z. Kun-Szent-Miklós. Utólagos jóváhagyásod reményében közöltem a szép költeményt.

G. és M. T. . . . és ha a világ valamennyi matematikusa a feje tetejére áll is mérgében, bizony már a huszadik században dühöngenek ök s azon nem segít má az önök „Egy kis magyarázat”-ai sem, kár is bolygatni ezt a kérdést, már még oztán . . . unalmas is.

Piaczi árak.

— (P I C K C Z É G J E G Y Z É S E.) —

Abony, 1900. január 20.

	K. f.	K. f.	K. f.	K. f.
Búza mm.	14:40	— 14:60,	vékája	3:10 — 3:20
Árpa	10:40	— 10:60,	„	2:20 — 2:26
Rózs	11:00	— 11:10,	„	2:40 — —
Zab	9:60	— 10:00,	„	1:50 — —
Kukoricza ó. mm.	— 10:50,	„	2:70	— —
Bor	26:00	— 32:00.		

100—300 frtig.

Havonta megkereshető bármily foglalkozásu egyének által biztosan és becsületesen tüke és risikó nélkül hatóságilag engedélyezett állam papírok és sorsjegyek eladásával az ország minden helységében.

Ajánlatok „könnyü kereset”

Czimen **Singer Gyula hirdetési irodájába.**

5—6

Bpest IV. Lipót ut 14 sz.

Forradalom

a kosmetika terén

UJ!

UJ!

UJ!

ártalmatlan

ártalmatlan

CRÉME ARISTOKRAT.

Bámulatos és meglepő hatásu **arcz és kéz-** crème; — **teljesen ártalmatlan** és **zsirmentes** készítmény; — a legrövidebb idő alatt eltünteti az arcz és kéz mindenféle tisztátalanságát u. m. szeplőt-, májfoltot-, bőratkát (mitessert) sőt hosszabb használat után az arcznak ránczait is elsimitja, eltünteti. **Hatásáért kezeskedem.**

Egy próba tégely ára **1 frt. 50 kr.**

Egy nagy tégely ára **3 frt. — kr.**

Poudre **Aristokrat** a legujabb arcz Poudre **teljesen ártalmatlan** anyagokból készítve, nappal vagy este használva rendkívül szép és elegáns arczszínt ad. Kapható fehér, rózsaszín és krém színben.

Egy doboz árva **1 frt. 50 kr.**

Megrendelések vagy utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközölhetők.

Léontine Clément
urhölgnél

Budapest, VII., Csengery-u. 8.